

lesarabrøv

Um útiarbeiði hjá kvinnum og annað

Tað eru fólk, og ikki so fá, ið suffa og vena seg um henda standin, at konur arbeiða úti — á flakavirkjum, skrivstovum ella í handlum og aðrastaðni, ið staðin fyri at sita við hús.

Hetta verður nærsagt hildið vera eyðskilt tekin uppá, at dómadagur er nær.

Hann, ið hetta skrivar minnist hópinn langt.

Í bygðini, ið eg vaks upp í, minnist eg einki um, at konurnar sótu við hús tann liðulanga dag.

Tær gingu til neytar morgun og kvöld alt sum marið. Tær vóru við at saksa veltunir, lúka og skera akrarnar, bera torvið burtur, røkta tað og laga tað.

Og meiri enn so, at tað hendi at summar hjálptu við í rakstri og royttu seyð á rættini í áseyðaroyting. Og hoygingin ikki at gloyma.

Hetta var livið, men mangar vóru góðar

mammur fyri síni børn

So hetta, ið nú verður sagt, at alt má fara av lagi, tí konur arbeiða úti, er nakað mæn, tað mesta av tí.

Men konur vóru ójavnar tá, sum nú.

Mær tykir, at ein tann størsti vandin nú, er tann, at børni fáa alt ov stórar eftirlætir, og fáa skilaleysa av mikið av peningi at oyðsla burtur, istaðin fyri at vera lærd at goyma tað tey fáa, megin partin av tí.

Og foreldrar keypa knallertir til børni tá tey eru 10—12 ára gomul, tó tey vita, at tað er óbótavert at koyra á hesum fyrr enn tey eru 16 ár.

Hetta og tilíkt skilaleysi er at dadla, men ikki tað at konurnar ikki bara sita á rumpuni við hús allan dagin, tí tað hava tær ongantið gjørt, og tað kundu tær ikki gera, tí so livdu fólk ikki í Føroyum.

70 ára gamal

En trussel

Harra blaðstjóri.

Tað tykist sum um sambandsmenn hava fingið ilt av orðum lögmanns, tá ið hann sigur, at um Javnaðarflokkurin ikki fær eina álitisvátan á valinum ið heyst, vil hann ella flokkurin ikki vera við til at mynda eit komandi landsstýri. Í hvussu er, ber ein oddagreini í Dimmalætting nú fyrri kortum boð um, at so er. Vit kunna spyrja, hvat ið tað er, ið fær hesar góðu sambandsmenn at skriva slíkt, og hvat tað er, ið fær teir at siga, at orð lögmanns eru ein hóttan, ella á góðum dansum — en trussel.

Svarið er uttan iva hetta: Sambandsmenn eru farnir at hugsa um, hvat flokkur teirra hevur avrikið í hesi skjótt 4 árin — niðurstøðan er syndarlig — teir hava so púrt einki gjørt. Teir vita eisini, at her á landi hevur sitið eitt landsstýri, sum veruliga hevur gjørt nakað, Føroyum og føroyingum at gagni. Teir vita so sanniliga eisini, at teir hava verið í móti øllum, sum gjørt hevur verið hesi síðstu árin. Síðan kemur tað, ið man fara at verða eina ringast hjá hesum monnum at svølgja. Sitandi landsstýri hevur havt

ein lögmann, sum enn einaferð hevur prógvað, at hann er maðurin, ið skarar framúr í føroyskum politikki. Tað eru ikki bert vit í Javnaðarflokkinum, ið hetta siga, men mong, mong onnur, óansæð politiskan lit.

Hugsu tað var Pauli Ellefsen, sum á sinni tósáði um nikkudukkur. Eg eri stórliga bangin fyri, at hetta orð hevur havt stórt árin á hinar sambandsmennin á tingi. Ikki ein av hesum 4 monnum hevur torað at slitið seg leysan úr tí hafti, Pauli tykist hava bundið teir við.

Ógvuliga hugstoytt, tá ið vit hugsa um, at hesir somu menn, saman við Javnaðarflokki og Sjálvstýrisli, vóru við til at leggja stór mál úr hondum. Nei, teir hava bert sitið og nikka til tað, ið Pauli hevur sagt og hildið, sjálvt um teir so fegnir høvdu viljað sloppið at verið við at arbeiða tað víðari, teir, í flestu færum, sjálvir vóru við til at grunda.

Av sonnum eru orð lögmanns ein hóttan — ein hóttan móti tí tilvildarlaga og ábyrgdarleysa politikki, ið sambandið við Paula Ellefsen á odda hava fort.

Takk fyri innivist í blaðnum.

Vágamaður

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrøv upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórinn veit, hvør hevur skrivað brevíni.

Eitt rímuligt ynski

Tað endurstovnaða handverkslærlingafelagið hevur verið ógvuliga virkið, síðan tað fór til verka. Felagið hevur m.a. vist á tey skerdu og vánaligu korini, sum lærlingar hava at dragast við. So muleiðis hevur felagið vist á lönarmunin millum handverkslærlingar og aðrar lærlingar — eitt nú skrivstovulærlingar.

Meðan ein handverkslærlingur tað fyrsta læruárið fær um 202 kr. um vikuna, fær ein S&K-lærlingur um 437 kr., ein starvsmannalærlingur um 382 kr. og ein lærlingur í teknikkarafelagnum 419 kr.

Við øðrum orðum fáa aðrir ikki-handverkslærlingar nógv meira — ja, útvíð tvífalt so stóra úrtøku sum ein handverkslærlingur.

Harafurat kemur, at handverkslærlingarnir arbeiða heilt upp til 5—6 tímar meira um vikuna enn nakrir av skrivstovulærlingunum.

Fyri tað fyrsta er tað forkastiligt, at lönarmunurin millum teir ymsku lærlingabólkarnar er so stórur. Fyri tað næsta er lønin hjá handverkslærlingum alt ov lág. Sjálvandi skulu allir lærlingar — hvørjir teir so eru — fáa somu lønarsømdir. Teir flestu lærlingar móta jú tann fyrsta lærudagin við samsvarandi fortreyttum.

Ein slíkur lönarmundur kann hava keðiliga avleiðingar við sær. Eitt nú øvund. Og ein slíkur mismunur førir ikki til tann samáhuga, teir ymsku lönakarabólkarnir eiga at hava mótvægis hvørjum øðrum.

Eingin lærlingur, annaðhvørt hann býr heima hjá foreldrum ella fyrri seg sjálvan, kann klára seg fyri góðar 202 kr. um vikuna. Nógvir handverkslærlingar eru tí noyddir at taka sær lán og stundning frá Statens Uddannelsesstøtte.

Harafurat tey handverkslærlingar fyri fíggiarligum missi, tá lærutíð og lön teirra verður sammett við støðuna hjá ófaklærdum arbeiðsmönnum — teir, sum hava valt at fara í vinnu í staðin fyri at fara í læru. Sum støðan er nú, vinnur handverkslærlingurin ongantið inn-tøkumissin, sum hann hevur havt í tí fyra ára longu lærutíðini, innaftur.

Føroyski idnaðurin hevur framsýning í hølunum hjá dansku OCEKA-fyrirkomandi á Trapputrøðni í hesum døgum.

— * —

Ídnaðurin heldur flaggdag

Landsstýrið hevur loyvt teimum at selja langt út á kveldið hvønn dag í eina heila viku, eisini sjálvan flaggdagin.

Tað má sigast, at tað er hugflog yvir hesari sýning, idnaðurin hevur fingið dugnaligar og smagfullar »designarar» at framleiða plastberiposar við føroyska flagginum á til at koyra vørurnar í.

Teir nationalu »kremmararnir» kunnu nú gleða seg til í komandi døgum at siggja sama »merkið», ið ein av stórkremmarunum salvilsisfult breiddi seg um á Vaglinum flaggdag.

in, koma at liggja og rekast um góurnar og verða »traðkað undir fót.» Jú, hjá hesum er tjóðskaparandin goymdur í pengamappuni.

Tað kemur mær fyri, at vit fyri nakað síðani fingur eina flagglóg, loyvur hon hesum?

Tað næsta, vit kunna vænta okkum frá hasari síðuni verður kanska tolettappir við tjóðsangi-num prentaðum uppá.

Kanska kundu teir eisini tá fingið idnaðarráðharran at lagt fyri.

Money

Muntra-stevnumið

Í útvarpinum segði Pauli Ellefsen fyri stuttum, at stevnumið javnaðarflokksins eru muntra-stevnumið, og kemst hetta helst av, at hann ikki taldi, at javnaðarflokkurin helt ein so væleydnaðan landsfund í Fuglafirði.

Men Pauli Ellefsen skal vita, at okkara stevnumið eru til frama fyri fjøldina, meðan hansara egnu stevnumið eru so háttáði, at tey einans tæna privatum spekulatiónsendamálum.

Tað er nú meira enn ein mánaði síðani sambandsflokkurin helt sin landsfund, men enn í dag veit ongin, hvat fyrifórst har. Ongin hevur hoyrt eitt orð um nokur stevnumið ella um nakra ætlan um nýskapan frá sambandsflokksins síðu. Ætla teir at fremja nakra nýskapan ella ætla teir framvegis at

halda fast við stevnumiðini frá 1906?

Nokur nýskapan er ongantið komin frá sambandsflokksins síðu, so valla er fryktandi fyri, at nokur kemur á hesum sinni heldur.

Hinvegin hevur javnaðarflokkurin sett sær fyri at fremja nýskapan á fleiri økjum. Javnaðarflokkurin vil fremja nýskapan á fleiri økjum. Javnaðarflokkurin vil fremja kelduskatt, landsbanka, lands-handil, nýggja jarðlóg-gávu o.m.a., sum blaðrúmdin ikki loyvir mær at skriva upp her, men hetta eru alt mál til frama fyri fjøldina.

Tað einasta, sum Pauli Ellefsen hevur at bjóða, er eitt lagkøstykki, so lítið, at ongin livir av tí, tí fjøldin livir ikki av teimum molum, sum detta av ríkmansins borði.

Fjeldin vil hava at rættvisiskrøv hennara verða gingin á mæti, og tað verða tey einans, og javnaðarflokkurin kemur sterkur burtur úr valinum i heyst.

j.m.

j

arflokkurin aftur hesaferð lærlingunum bestu vælvild.

Hotel? — Kanska, men ikki fyrri mínar pengar

Eg má siga, at eg gjørdist ikki sørt bilsin yvir tey tíðindi, ið bløðini so fegin hava borið okkum í seinastuni um bygging av risahotelli oman fyri skótaplantasjuna.

Hava Tryggjarsambandið og bankarnir so nógvar pengar til yvirs, so mugu vit sum eru teirra kundar spyrja, hvaðan

koma hesir pengar? Hvør hevur goldið hesum stovnum allar hesar hotellpengar?

Tað er bert eitt svar! Pengarnir eru goldnir av okkum, sum orsakað av teirri monopolstöðu, ið hesir stovnar hava í okkara landi eru tvangsinnløgð til at vera teirra kundar.

Eg havi einki móti almennum monopolum, men so skulu tey eisini hava eitt minimum av morali. Ein moral, sum sigur, at tú ikki tekur størri avancu enna bsolutt neyðugt.

Øll knógva vit undir okursrentum bankanna, serliga tey ungu, ið nýliga

